

โครงการวิจัยศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

Public Art Research Project to Promote Agricultural Tourism, Bang Bo Farmers Group, Samut Prakan Province

วันที่รับบทความ: 6 ตุลาคม 2566

พัฒนภััสสร ภัทธานิธิ¹

วันที่แก้ไขบทความ: 28 พฤศจิกายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 6 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัย พัฒนาและสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจากอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแลนด์มาร์คส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้ให้ข้อมูลคือตัวแทนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำนวน 10 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ลงรหัสข้อมูล บันทึกภาพ บันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยได้สรุปแนวคิดและรูปแบบในการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะเป็นจิตรกรรมบนผนังแบบเหมือนจริง มีแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ การทำเกษตรประมงน้ำจืด ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์แปรรูป และภาพร้านค้าจากเกษตรกรบางบ่อ สร้างสรรค์จิตรกรรมบนผนังบริเวณหน้าอาคารสำนักงานสหกรณ์การเกษตรบางบ่อจำนวน 3 ภาพ ผลการประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จากตัวแทน 10 คนคือมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด และพบว่ามีบุคคลทั่วไปได้มาถ่ายรูป สอบถาม และชื่นชมว่าสวยงาม สอดคล้องกับแนวทางการทำงานของศิลปะสาธารณะที่สร้างขึ้นเพื่อสื่อสารให้กับประชาชนมีรูปแบบการติดตั้งแบบโต้ตอบเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและผู้รับชม ศิลปะสาธารณะภาพจิตรกรรมบนผนังแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตกลุ่มเกษตรกรบางบ่อนี้จึงสามารถเป็นจุดเช็คอิน และเป็นแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

คำสำคัญ: ศิลปะสาธารณะ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มเกษตรกรบางบ่อ

¹ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

e-mail: panpassorn14@gmail.com

Public Art Research Project to Promote Agricultural Tourism, Bang Bo Farmers Group, Samut Prakan Province.

Received: October 6, 2023

Panpassorn Phatthapakit¹

Revised: November 28, 2023

Accepted: December 6, 2023

Abstract

This is research and development, and the creation of public art. The objectives are to study the community data of Bang Bo Farmers Group, Samut Prakan Province, to create public art in community areas of Bang Bo Farmers Group from the community identity of Bang Bo Farmers Group, Samut Prakan Province as to be a landmark to promote the potential of agricultural tourism, Bang Bo Farmers Group, Samut Prakan Province, and to assess the satisfaction in public art to promote agro-tourism among farmers in Bang Bo, Samut Prakan Province. The research tools are a semi-structured interview form and an assessment questionnaire for public art satisfaction for promoting agro-tourism among farmers in Bang Bo, Samut Prakan Province. The participants are 10 representatives of Bang Bo Agricultural Cooperative members. Data were collected by interviewing, coding data, recording images, recording data on a computer, and analyzing the data. The findings were summarized into the concepts and patterns in creating public art as the realistic wall paintings with the concept of Bang Bo's agricultural way of life, freshwater fishery, processed food, and shop pictures from Bang Bo farmers creating three paintings on the wall in front of the Bang Bo Agricultural Cooperative Office building. Satisfaction assessments of public art for promoting agro-tourism among farmers in Bang Bo, Samut Prakan Province were at a high level to highest level. Moreover, the assessment from observing and talking to people who visited and took photos showed there is great satisfaction in this public art. It could be predicted that public art using realistic wall painting techniques with the concept of the way of life of Bang Bo farmers will enable the promotion of agricultural tourism.

Keywords: Public art, Agricultural Tourism, Bang Bo Farmers Group

---

¹ Lecturer, Faculty of Humanities and Social Science, Dhonburi Rajabhat University
e-mail: panpassorn14@gmail.com

บทนำ

กลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ ถูกจัดตั้งเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคคลทั้งทางการศึกษา ปลูกน้ามัย และทางจิตใจ ให้เป็นครอบครัวที่สุขสมบูรณ์และเป็นสังคมที่มีสันติสุข โดยมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้น ให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็ง เน้นการบริการที่ประทับใจ พัฒนาอาชีพสมาชิกรวมถึงมุ่งเน้นเศรษฐกิจ และสังคมที่มีสันติสุข โดยสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น อาชีพทำนาเลี้ยงปลา เบญจพรรณ เลี้ยงปลากับกุ้งขาว เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลากระพง เลี้ยงหอยแครง เลี้ยงปลาสด ปลาตุ๊ก เป็นต้น (สำนักงานสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด, 2560)

วีรสุตา สังข์ประสิทธิ์ (การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 25 พฤศจิกายน 2563) ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ ได้กล่าวถึงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ ซึ่งมีจำนวน 451 คน โดยสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น อาชีพทำนา เลี้ยงปลานิลกับกุ้งขาว และมีการปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ รวมทั้งมีพื้นที่ทำโซลาร์ฟาร์ม ประมาณ 60 ไร่ โดยส่ง ขายกระแสไฟฟ้าให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต สินค้าหลักของสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด มี 2 ชนิด คือ เนื้อปลานิลพร้อมปรุง และกุ้งขาว ด้วยวิสัยทัศน์ของกลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จึงจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในหลากหลายโครงการ เช่น โครงการแปรรูปเนื้อปลานิลพร้อมปรุง ผลิตภัณฑ์ ข้าวเกรียบปลานิล และปลานิลทอดกรอบสมุนไพร ซึ่งกลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อได้มีแผนในการจัดทำตลาดนัดการเกษตรบางบ่อในทุกวันเสาร์ จัดจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรของกลุ่มสมาชิก เกษตรกรบางบ่อ และด้วยการพัฒนาอาชีพสมาชิกผ่านโครงการเรียนรู้ของกลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่อุดมไปด้วยภูมิปัญญาทางเกษตรกรรม ทำให้กลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อเป็น แหล่งทรัพยากรที่สมบูรณ์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นมุ่งเน้นทางด้านการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบท เน้นการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ ก่อให้เกิดรายได้ต่อชุมชนและตัวเกษตรกร และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำลังจะขึ้นมาเป็นกระแสหลักหลัง COVID-19 การท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้ตอบโจทย์ทั้งการหลีกเลี่ยงพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้ประสบการณ์กึ่งผจญภัย ได้เรียนรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Pattarat, 2563) โดยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถแบ่งได้หลากหลายประเภท ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวตามชุมชนหรือหมู่บ้าน เกษตรกรควรจัดทำโครงสร้างทางกายภาพ จัดภูมิทัศน์ การให้แนวความคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับพื้นที่และความสามารถของเกษตรกรในชุมชน (จิรนนท์ เข็มจันทร์, 2561, หน้า 163)

การพัฒนาภูมิทัศน์สิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถทำได้ในหลากหลายวิธีการ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือการสร้างสรรค์งานศิลปะสาธารณะ ที่เป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวให้รับรู้ เนื้อหาภูมิปัญญาทางด้านการเกษตร ส่งเสริมความสวยงามของสภาพแวดล้อม ตลอดจนสร้างความประทับใจและน่าจดจำสำหรับสถานที่นั้น ๆ ได้อย่างลงตัว วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร (2558, หน้า 1) ได้กล่าวถึงสาธารณศิลป์ อันเป็นศิลปะซึ่งสามารถดึงคนให้เข้าไปมีส่วนร่วมได้มาก สามารถปรับ กระบวนการสร้างสรรค์ไปตามพฤติกรรมสื่อสารประชาสัมพันธ์ของคนทั่วไปในสังคม เพื่อให้ง่ายต่อ

การเผยแพร่ และทำให้โครงการเข้าถึงสาธารณชนจริง ๆ เมื่อไม่ได้สร้างงานในรูปแบบวัตถุตั้งเดิม อย่างจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ เพื่อสื่อสารกับคนดู จะต้องค้นหาวิธีคือ ทำอย่างไรจะให้ผู้ชมสัมผัสได้ว่าต้องการจะสื่อสารอะไร วิธีการก็คือเขาจะต้องดึงคนให้เข้ามามีส่วนร่วมและสัมผัสกับงานให้มากที่สุด (วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร, 2558, หน้า 1)

โครงการวิจัยศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจากอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจากอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแลนด์มาร์คส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจากอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแลนด์มาร์คส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

กลุ่มตัวแทนสำหรับตอบแบบสัมภาษณ์ และประเมินความพึงพอใจ คือกลุ่มตัวแทนแบบเจาะจง ได้แก่ ตัวแทนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำนวน 10 คน ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกจากตัวแทนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรบางบ่อที่ยินยอมเข้าร่วมให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มี 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 3 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เพื่อนำผลมาสร้างแนวความคิดและรูปแบบในการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด ซึ่งทำหน้าที่ในการหาอัตลักษณ์ของชุมชนเกษตรกรบางบ่อมาเป็นแนวความคิด เรื่องราวในการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะ จำนวน 8 ข้อ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ และนำเครื่องมือดังกล่าวตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity) มีค่า IOC=0.94

2. แบบประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินดังกล่าวตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะจำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity) มีค่า IOC=0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เข้าสัมภาษณ์กลุ่มตัวแทนแบบเจาะจง คือ ตัวแทนสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ และวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้ความถี่ ร้อยละ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลชุมชนเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าชุมชนมีอาชีพด้านการเกษตร ทำนาปลูกข้าว ปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ และมีการทำประมงน้ำจืด มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้งขาวในนาข้าว ปลาจึงมีขนาดใหญ่ มีสินค้าแปรรูปทางการเกษตร มีอัตลักษณ์ของชุมชนในด้านของวิถีชีวิตเกษตรกร การทำประมงน้ำจืด ภูมิปัญญาด้านการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ คือ การเลี้ยงปลา 5 ชนิด รวมในบ่อเดียวกัน รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร เช่น ปลาสดหอม ปลานิลพร้อมปรุง ข้าวเกรียบปลานิล น้ำพริกกุ้ง เป็นต้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวการเกษตรของอำเภอบางบ่อนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องนำเสนอวิถีชีวิตของชุมชน ทั้งทางด้านอาชีพเกษตรกร การทำประมงน้ำจืด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมกับชุมชน การสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนเกษตรกรบางบ่อจะเป็นสิ่งสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ชุมชนเกษตรกรบางบ่อ ให้พื้นที่มีจุดเช็กอินเป็นแลนด์มาร์ค โดยการสร้างสรรค์งานศิลปะสาธารณะจากการให้ข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ ที่เกิดจากประสบการณ์การรับรู้โดยตรงในวิถีชีวิตของตนกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว และเมื่อกลุ่มเกษตรกรดังกล่าว ได้ชมผลงานศิลปะนั้นก็แทบจะไม่ต้องตีความหมายอีกต่อไป เนื่องด้วยคนส่วนใหญ่มีการรับรู้โดยตรงหรือประสบการณ์ร่วมกับธรรมชาติและผลิตผลทางการเกษตรเหล่านั้นอยู่แล้ว จากการวิเคราะห์ข้อมูลและการลงพื้นที่สัมภาษณ์ตัวแทนจำนวน 10 คน ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดและรูปแบบในการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ คือ เป็นจิตรกรรมบนผนังแบบเหมือนจริง ที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ นำเสนอเรื่องราวของวิถีชีวิตการทำเกษตรประมงน้ำจืดของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ เช่น ภาพการจับปลา จับกุ้ง ภาพผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของชาวบางบ่อ เช่น ปลาสด ปลานิล และผลิตภัณฑ์แปรรูป รวมทั้งภาพร้านค้าจากเกษตรกรบางบ่อ

ผลการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจากอัตลักษณ์ของชุมชน ผู้วิจัยทำการสร้างแบบร่างจากแนวความคิดที่เกิดจากอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทน จำนวน 9 แบบร่าง เพื่อใช้สร้างสรรค์บริเวณพื้นที่หน้าอาคารสหกรณ์การเกษตร

บางบ่อจำนวน 3 รูป 3 ตำแหน่ง และทำการคัดเลือกแบบร่างโดยผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะเพื่อคัดเลือกแบบ
ให้ได้ 3 แบบร่าง ดังนี้

ภาพที่ 1 แบบร่างจิตรกรรมตำแหน่งที่ 1 ที่ได้รับการคัดเลือก แบบที่ 102
ที่มา: พัฒน์ภัสสร ภัทธภาสิทธิ (2565)

ภาพที่ 2 แบบร่างจิตรกรรมตำแหน่งที่ 2 ที่ได้รับการคัดเลือก แบบที่ 203
ที่มา: พัฒน์ภัสสร ภัทธภาสิทธิ (2565)

ภาพที่ 3 แบบร่างจิตรกรรมตำแหน่งที่ 3 ที่ได้รับการคัดเลือก แบบที่ 301
ที่มา: พัฒนภััสสร ภัทธภาสิทธิ์ (2565)

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาธารณะ ภาพจิตรกรรมฝาผนังหน้าอาคารสำนักงานสหกรณ์การเกษตร บางบ่อ 3 ตำแหน่ง โดยทาสีรองพื้น ร่างแบบบนผนังใช้เครื่องโปรเจกเตอร์ขยายแบบบนผนังและร่างเส้นตามแบบ และระบายสีตามแบบร่าง เก็บรายละเอียดของภาพในระยะหน้าโดยการเน้นเส้นให้เกิดมิติใกล้ไกล

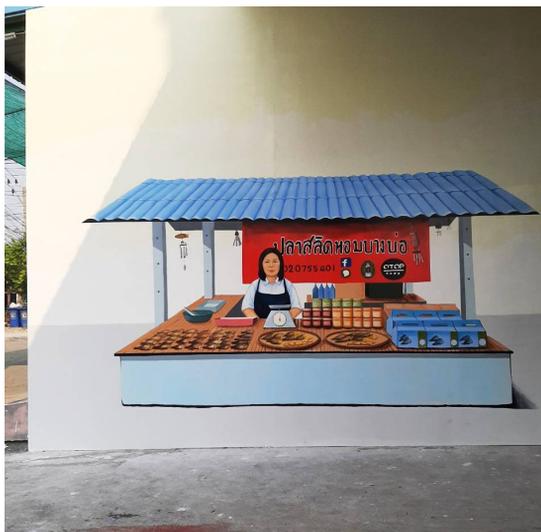
ภาพที่ 4 ศิลปะสาธารณะภาพจิตรกรรมบนผนังที่เสร็จสมบูรณ์ ตำแหน่งที่ 1
ที่มา: พัฒนภััสสร ภัทธภาสิทธิ์ (2565)

ขนาดพื้นที่ตำแหน่งที่ 1 กว้าง 3.5 เมตร x สูง 2.8 เมตร พื้นผนังเป็นประตูลูกแก้วม้วนระบายสีด้วยเทคนิคสีน้ำมัน

ภาพที่ 5 รายละเอียดศิลปะสาธารณะภาพจิตรกรรมบนผนังที่เสร็จสมบูรณ์ ตำแหน่งที่ 2
ที่มา: พัฒน์ภัสสร ภัทธภาสสิทธิ์ (2565)

ขนาดพื้นที่ตำแหน่งที่ 2 กว้าง 1.95 เมตร x สูง 2.8 เมตร ผนังเป็นคอนกรีตระบายสีด้วยเทคนิคสีอะคริลิก และขนาดพื้นที่ตำแหน่งที่ 3 กว้าง 3.5 เมตร x สูง 2.8 เมตร ผนังเป็นสมาร์ทบอร์ดระบายสีด้วยเทคนิคสีอะคริลิก

ภาพที่ 6 ศิลปะสาธารณะภาพจิตรกรรมบนผนังที่เสร็จสมบูรณ์ ตำแหน่งที่ 3
ที่มา: พัฒนภััสสร ภัทธภาสิทธิ (2565)

ผลการประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จากตัวแทน จำนวน 10 คน คือ 1) ศิลปะสาธารณะชุดนี้มีความงดงามและความประณีต พอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 2) ศิลปะสาธารณะชุดนี้มีเนื้อหาเรื่องราวที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ พอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 3) ศิลปะสาธารณะชุดนี้เป็นแลนด์มาร์คเป็นจุดเช็คอินให้กับพื้นที่เกษตรบางบ่อ พอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 30 4) ศิลปะสาธารณะชุดนี้ส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากเศรษฐกิจ BCG การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 40 5) ศิลปะสาธารณะชุดนี้ก่อให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในชุมชนเกษตรกรบางบ่อ พอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 และ 6) ความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะชุดนี้ พอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 30

อภิปรายผลการวิจัย

โครงการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศิลปะสาธารณะ และทฤษฎีรับรู้โดยตรง โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจากอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นแลนด์มาร์คส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

ผลการศึกษาข้อมูลชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ในส่วนนี้มีการศึกษาการ
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศิลปะสาธารณะ ทฤษฎีรับรู้โดยตรง เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่สัมพันธ์กัน กลุ่มเกษตรกร
บางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีการทำเกษตรที่หลากหลาย ทั้งการทำนาข้าว การปลูกผลไม้ การทำ
ประมงน้ำจืด เช่น ปลาสลิด ปลานิล โดยใช้พื้นที่ขนาดใหญ่ที่เป็นพื้นที่นามาก่อนเพื่อเลี้ยงปลา ทำให้ปลา
ที่เลี้ยงมีขนาดใหญ่ โตเร็ว เกษตรกรบางบ่อมีภูมิปัญญาด้านการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ และมีการเลี้ยง
ปลากับเลี้ยงกุ้งขาว (ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา, 2560) นับว่าเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการเกษตร
เกษตรประมงน้ำจืด และมีศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่ง
เรียนรู้การทำประมงน้ำจืดของชุมชนอย่างยิ่ง ในอำเภอบางบ่อมีการจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ
จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ของสมาชิกสหกรณ์ ทั้งเป็นแหล่งเงินทุนทางการเกษตร
แหล่งความรู้ด้านการเกษตร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์
สินค้าทางการเกษตร ตลอดจนการส่งเสริมการตลาด เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สหกรณ์
การเกษตรบางบ่อจึงเป็นศูนย์รวมทางความรู้การเกษตร การแปรรูปอาหาร แหล่งเงินทุน แหล่งจัด
จำหน่ายสินค้าให้กับสมาชิกสหกรณ์

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ รูปแบบการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นทางการเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมโดย
การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการดำเนินกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรและวิถีการ
ดำรงชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้
ต่อชุมชน และตัวเกษตรกร (ธนมนต์ ธนรัตน์พิมลกุล, 2562, หน้า 8) การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้อง
มีส่วนผสมทั้งทางด้านแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตร กิจกรรม และความร่วมมือ ของชุมชน ให้มีส่วนร่วม
ในการพัฒนาตลอดจนการประชาสัมพันธ์ เพื่อสื่อสารทั้งคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว
และร่วมกิจกรรม เพื่อเรียนรู้ ภูมิปัญญาที่อนุรักษ์ของพื้นที่นั้น ๆ

ศิลปะสาธารณะ หมายถึง ศิลปะในพื้นที่ว่างในที่สาธารณะ มีขึ้นเพื่อสื่อสารให้กับประชาชน
สามารถเป็นศิลปะที่สามารถสร้างสรรค์ได้หลากหลายรูปแบบ หลากหลายสื่อ โดยได้รับการวางแผนและ
ดำเนินการออกแบบมาจากแนวคิดและการตั้งสมมติฐานทางความคิดในทางพื้นที่ ที่สามารถเข้าถึง
สาธารณะ ศิลปะสาธารณะได้รับการพัฒนาจากประติมากรรม สถาปัตยกรรม อนุสาวรีย์ ศิลปะชุมชน
ศิลปะบนผนัง มีรูปแบบการติดตั้งแบบโต้ตอบ มีการทำงานร่วมกันของชุมชน คือ คนมีส่วนร่วมในงาน
ศิลปะ จากแนวทางการทำงานในศิลปะสาธารณะจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและผู้รับชม
สามารถสื่อถึงอะไรที่ศิลปะกำลังจะพูดและพูดถึงใคร (ลลิตา พิริยานันท์, 2561, หน้า 12-13) ซึ่งเป็น
การแสดงออกได้ตามแนวคิดเพื่อตอบสนองคนและชุมชน

ทฤษฎีรับรู้โดยตรง เป็นการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลรับรู้
โลกภายนอกผ่านทัศนระประสาท เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องตีความแต่อย่างใดเนื่องจากการเห็นเป็น
ประสบการณ์โดยตรงและประจักษ์ชัดในตัวอยู่แล้ว ทฤษฎีนี้เป็นหลักการพิจารณางานศิลปะ เช่น ภาพ
จิตรกรรมที่ลวงตาจนดูเหมือนจริงได้เพราะสะท้อนคลื่นความถี่แสงออกมาใกล้เคียงกับวัตถุจริง ผู้ชมรับรู้
สาระรายละเอียดของวัตถุได้ และเข้าใจเนื้อหาในภาพได้โดยไม่ต้องตีความ กล่าวคือ ผู้ชมที่เคยมี
ประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมหรือธรรมชาติรอบตัวมาก่อนเมื่อได้ชมภาพจิตรกรรมลวงตาสามมิติที่เหมือน

จริง ก็แทบจะไม่ต้องคาดเดาหรือตีความหมายใด ๆ อีกต่อไป เปรียบดังการได้สัมผัสกับวัตถุจริง (ปุลณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์, 2560, หน้า 115-117)

ผลจากการศึกษาข้อมูลดังที่กล่าว ชุมชนเกษตรกรบางบ่อมีอัตลักษณ์ของชุมชนในด้านของวิถีชีวิตเกษตรกร การทำประมงน้ำจืด ภูมิปัญญาด้านการเลี้ยงปลาเบญจพรรณ คือ การเลี้ยงปลา 5 ชนิดรวมในบ่อเดียวกัน รวมทั้งผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร เช่น ปลาสดหอม ปลานิลพร้อมปรุง ข้าวเกรียบปลานิล น้ำพริกกุ้ง เป็นต้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวการเกษตรของอำเภอบางบ่อนั้นจำเป็นต้องนำเสนอมุมมองวิถีชีวิตของชุมชน ทั้งทางด้านอาชีพเกษตรกร การทำประมงน้ำจืด ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน การสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนเกษตรกรบางบ่อจะเป็นสิ่งสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่ชุมชนเกษตรกรบางบ่อให้พื้นที่มีจุดแข็งเป็นแลนด์มาร์ค กระตุ้นความสนใจให้กับพื้นที่ สื่อสารเรื่องราววิถีชีวิตชุมชนกับนักท่องเที่ยว การสร้างสรรค์งานศิลปะสาธารณะจากการให้ข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงในวิถีชีวิตของตนกับสิ่งแวดล้อมหรือธรรมชาติรอบตัว สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้โดยตรง เมื่อกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ที่มีประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติดังกล่าวได้ชมผลงานศิลปะนั้น ก็แทบจะไม่ต้องคาดเดาหรือตีความหมายอีกต่อไป เนื่องด้วยคนส่วนใหญ่มีการรับรู้โดยตรงหรือประสบการณ์ร่วมกับธรรมชาติและผลิตผลทางการเกษตรเหล่านั้นอยู่แล้ว

ผลการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะ จากการสัมภาษณ์ตัวแทน จำนวน 10 คน เพื่อนำผลมาสร้างแนวความคิดและรูปแบบในการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ได้ให้ข้อมูลดังนี้ 1) ได้แสดงความคิดเห็นถึงชุมชนเกษตรกรบางบ่อตามความเข้าใจว่าคือ วิถีชีวิตการทำเกษตรของชาวบางบ่อ การทำประมงน้ำเค็ม การทำนา การเลี้ยงปลาสดเลี้ยงปลานิล รวมทั้งปลาเบญจพรรณ เลี้ยงกุ้ง เลี้ยงหอย ปู เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ การปลูกพืชยืนต้นกินผล เช่น มะม่วง การปลูกพืชผักสวนครัวปลูกตะไคร้ ปลูกข้าว และองค์พลวงปูพานที่เคารพสักการะของชาวบางบ่อ 2) ได้แสดงความคิดเห็นถึงของดีของเด่นในชุมชนเกษตรกรบางบ่อ คือ ปลาสดหอมบางบ่อ ปลาสดแดดเดียว กะปิหอมคลองด่าน ปลานิล ปลานิลแดดเดียว น้ำพริกปลานิล กุ้งเหยียด กุ้งขาว น้ำพริกกุ้ง หอยแครง หอยแมลงภู่และน้ำปลา 3) ได้แสดงความคิดเห็นถึงความภูมิใจในอาชีพว่ามีความภูมิใจในอาชีพมากที่สุดระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 7 เพราะเป็นอาชีพที่ยั่งยืนสืบทอดต่อให้ลูกหลาน เป็นงานอิสระ เป็นอาชีพที่เจ้านายตัวเอง อาชีพเกษตรกรไม่มีการเกษียณอายุ เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับชุมชน มีความภูมิใจในอาชีพมากที่สุดระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 2 เพราะเป็นอาชีพที่มีมานานทำให้ดำรงชีพได้ในชีวิตประจำวันในระดับหนึ่ง การเลี้ยงปลาปลูกพืชมันได้เงินตอนที่ผลผลิตออกมาได้ตั้งใจ และมีความภูมิใจในอาชีพน้อยสุด 1 คิดเป็นร้อยละ 1 เพราะเป็นนายตัวเอง 4) ได้แสดงความคิดเห็นถึงโครงการและกิจกรรมที่เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อคือ โครงการกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ มีการอบรมอาชีพถ่ายทอดความรู้ การแปรรูปอาหาร ทำคุกกี้ก้างปลานิล ปลานิลสามรส เจลาตินที่ทำจากเกล็ดปลา การทำน้ำพริกปลาสด การอบรมอาชีพให้แก่ชาวบ้าน สมาชิก ในการประกอบอาชีพการทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงปลาเบญจพรรณ ผสมกุ้งขาว พาสมาชิกไปศึกษาดูงานสหกรณ์นอกพื้นที่ต่างจังหวัด อบรมสวัสดิการของสหกรณ์ สนับสนุนอาชีพ ช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อมีปลาที่เลี้ยงตายจะมีการตรวจสอบ

และช่วยเหลือเงินรายละ 5,000 บาท 5) ได้แสดงความคิดเห็นถึงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรว่า คือ การที่มีนักท่องเที่ยวเข้าชมและศึกษางานตามสถานที่ต่าง ๆ ในเรื่องของการเกษตร ไปดูวิธีการประกอบอาชีพ การเกษตรของชุมชน ดูการเลี้ยงกุ้งเลี้ยงปลา จับกุ้ง จับปลาขาย การปลูกมะม่วง มะนาว มะพร้าวบนคันบ่อปลา และมีการเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาตกปลา ตกกุ้ง ในราคาที่ต่ำกว่าตลาด ทำเป็นตลาดนัด การท่องเที่ยวที่จำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลา กุ้ง ปู หอย 6) ได้แสดงความคิดเห็นถึงศิลปะจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรว่าได้ จะต้องมีสถานที่ที่มีศิลปะที่สะดุดตา ดึงดูดสายตาเป็นแรงจูงใจให้คนที่มาเห็นเกิดความสนใจ ให้คนถ่ายรูปได้เป็นจุดเช็คอิน มีคนพูดปากต่อปาก หรือนำไปโพสต์เฟซบุ๊ก ทำให้เป็นที่รู้จักช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ ซึ่งสถานที่ควรอยู่ใกล้แหล่งการค้า และมีการให้คำแนะนำการท่องเที่ยวของพื้นที่ทางการเกษตรจากชาวบ้าน ชาวบ้านในชุมชนนำสินค้ามาจำหน่ายทำเป็นตลาดนัด 7) ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ 10 คน ได้แสดงความคิดเห็นว่าพื้นที่ในชุมชนเกษตรกรบางบ่อที่จะสร้างงานศิลปะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรคือบริเวณหน้าสำนักงานสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ เพราะจะเปิดตลาดนัดเกษตรกรทุกวันเสาร์ จะมีผลผลิตจากสมาชิกสหกรณ์มาขาย และมีเพิ่มเติมจาก 1 คน ว่าพื้นที่บ่อปลา แปลงนา สวน ตลาด วัด และ 8) ได้แสดงความคิดเห็นถึงเรื่องราวที่จะมาสร้างเป็นศิลปะที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรว่าควรเป็นภาพวาดจิตรกรรมบนผนัง เป็นภาพวิถีชาวบ้าน วิถีชีวิตเกษตรกร ขั้นตอนการเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง วิธีตกกุ้ง ทำนา คนทอดแห วางอวน ท้องนา บ่อปลา ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตร มีสีสันสดใส ทำเป็นสถานที่ถ่ายภาพเป็นจุดเช็คอินได้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้สรุปแนวความคิดและรูปแบบในการสร้างสรรค์ คือ เป็นภาพจิตรกรรมบนผนังแบบเหมือนจริง ที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ นำเสนอเรื่องราวของวิถีชีวิตการทำเกษตรประมงน้ำจืดของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ เช่น ภาพการจับปลา จับกุ้ง ภาพผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของชาวบางบ่อ เช่น ปลาสด ปลานิล และผลิตภัณฑ์แปรรูป รวมทั้งภาพร้านค้าจากเกษตรกรบางบ่อ ซึ่งแนวคิดที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนนั้น เป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพวิถีชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์ สอดคล้องกับทฤษฎีรับรู้โดยตรงที่กล่าวถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลรับรู้โลกภายนอกผ่านทัศนประสาท เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องตีความแต่อย่างใดเนื่องจากการเห็นเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เคยรับรู้มาก่อนและประจักษ์ชัดในตัวอยู่แล้ว ผู้วิจัยได้สร้างแบบร่างและทำการคัดเลือกแบบร่างโดยผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะคัดเลือกแบบให้ได้ 3 แบบร่าง เพื่อใช้สร้างสรรค์เป็นจิตรกรรมบนผนังด้วยเทคนิคสีอะคริลิกและสีน้ำมัน บริเวณพื้นที่หน้าอาคารสหกรณ์การเกษตรบางบ่อจำนวน 3 รูป 3 ตำแหน่ง ขนาดพื้นที่ตำแหน่งที่ 1 กว้าง 3.5 เมตร X สูง 2.8 เมตร ขนาดพื้นที่ตำแหน่งที่ 2 กว้าง 1.95 เมตร x สูง 2.8 เมตร ขนาดพื้นที่ตำแหน่งที่ 3 กว้าง 3.5 เมตร X สูง 2.8 เมตร ภายหลังการสร้างสรรค์งานศิลปะสาธารณะด้วยภาพจิตรกรรมบนผนังเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้เชิญชวนให้สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรบางบ่อได้ชื่นชม หลังจากสร้างสรรค์งานศิลปะเสร็จสิ้น 31 วัน ผู้วิจัยได้เข้าไปให้กลุ่มตัวแทน จำนวน 10 คน ประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสรุปผล

ผลการประเมินความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการ คือ 1) ศิลปะสาธารณะชุดนี้มีความงดงามและความประณีต พื่อใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 พื่อใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 2) ศิลปะสาธารณะชุดนี้มีเนื้อหาเรื่องราวที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชนกลุ่มเกษตรกรบางบ่อ พื่อใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 พื่อใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 3) ศิลปะสาธารณะชุดนี้เป็นแลนด์มาร์คเป็นจุดเช็คอินให้กับพื้นที่เกษตรบางบ่อ พื่อใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 พื่อใจมาก คิดเป็นร้อยละ 30 4) ศิลปะสาธารณะชุดนี้ส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากเศรษฐกิจ BCG การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ พื่อใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60 พื่อใจมาก คิดเป็นร้อยละ 40 5) ศิลปะสาธารณะชุดนี้ก่อให้เกิดความรู้สึภาคภูมิใจในต่อชุมชนเกษตรกรบางบ่อ พื่อใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80 พื่อใจมาก คิดเป็นร้อยละ 20 และ 6) ความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะชุดนี้ พื่อใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 พื่อใจมาก คิดเป็นร้อยละ 30

จากผลการประเมินดังกล่าวและจากการพูดคุยกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรซึ่งมีอาชีพหลัก คือ เกษตรกรของบางบ่อ ได้รับคำชื่นชมว่าสวยงามมาก และกล่าวขอบคุณผู้วิจัยที่ได้ทำงานวิจัยและพัฒนามาเป็นงานศิลปะสาธารณะนี้ ตลอดจนการสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะด้วยงานจิตรกรรมบนผนัง จะมีสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแวะเวียนมาชื่นชมและให้กำลังใจผู้วิจัยและทีมงาน และคอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทุกคนที่มาจะมองการทำงาน ยิ้มและกล่าวชื่นชมเสมอ รวมทั้งบุคคลทั่วไปที่เดินทางผ่านได้มีการจอตลอดผลงาน ถ่ายรูป และซักถามว่าจะเปิดเป็นร้านขายปลาสดหรือขายอะไรอีกบ้าง และชื่นชมว่าสวยงาม สอดคล้องกับแนวทางการทำงานของศิลปะสาธารณะที่สร้างขึ้นเพื่อสื่อสารให้กับประชาชนมีรูปแบบการติดตั้งแบบโต้ตอบเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและผู้รับชม คนมีส่วนร่วมในงานศิลปะจากผลการประเมินจากการสังเกตและการพูดคุยกับทุกคนดังที่กล่าวมีความพึงพอใจในศิลปะสาธารณะนี้มาก และคาดว่าศิลปะสาธารณะภาพจิตรกรรมบนผนังแบบเหมือนจริงที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับวิถีชีวิตกลุ่มเกษตรกรบางบ่อนี้ สามารถเป็นแลนด์มาร์คและเป็นแนวทางส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มเกษตรกรบางบ่อจังหวัดสมุทรปราการได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะภาพจิตรกรรมบนผนังนี้หากกลุ่มเกษตรกรบางบ่อที่ได้แสดงความคิดเห็นได้มีส่วนร่วมตลอดกระบวนการสร้างสรรค์ จะสร้างความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์

1.2 งานสร้างสรรค์ศิลปะสาธารณะ ชุดนี้หากนำไปใช้เป็นภาพประกอบในเว็บไซต์ของสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ หรือลงในสื่อโซเชียลมีเดียจะช่วยประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในงานวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนางานสร้างสรรค์ให้กับพื้นที่เป็นตลาดของชุมชนที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้างหรือพื้นที่ฟาร์มเกษตรที่เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

บรรณานุกรม

- จิรนนท์ เข็มชันธุ์. (2561). มุมมองของการพัฒนาภาคการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย. **วารสารเกษตรพระจอมเกล้า**, 36(2), หน้า 162-167.
- ทะนุงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา. (2560, ตุลาคม 31). เกษตรกรที่สมุทรปราการ ปรับอดีตผืนนา มาเลี้ยงปลา-กุ้ง เพียงพอเดียว สามารถสร้างรายได้ตลอดทั้งปี. **เส้นทางเศรษฐี**. สืบค้นจาก https://www.sentangedtee.com/career-channel/article_52058
- ชนมนต์ ธนรัตน์พิมลกุล. (2562). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุมชนเกษตรจังหวัดเชียงใหม่สู่การ**ท่องเที่ยวระดับอาเซียน**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปทุมรัตน์ พิชญไพบูลย์. (2560). **จิตวิทยาศิลปะ สุนทรียศาสตร์เชิงประจักษ์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลลิตา พิริยมานันท์. (2561). **โครงการศิลปะสาธารณะ: ทางม้าลายเพื่อชุมชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ (สื่อผสม), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง **สาธารณศิลป์เพื่อนิเวศสุนทรีย์: กรณีศึกษาการพิมพ์ผ้าสด**. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.
- สำนักงานสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด. (2560). **ประวัติสหกรณ์การเกษตรบางบ่อ จำกัด**. สืบค้นจาก <http://www.sahakornthai.com/bangbo/index.php/about/history>
- Pattarat. (2563, กรกฎาคม 24). **ท่องเที่ยวเชิงเกษตร เทรนด์ที่กำลังมาแรง เมื่อคนเมืองอยากสัมผัสชีวิตชนบทหนี COVID-19. Positioning**. สืบค้นจาก <https://positioningmag.com/1289665>